

Dobrodružné mládí Otce vlasti

Napsala Helena Plocková
Ilustroval Jan Hora

Karle, opravdu tě zajali piráti?

Úspěšný státník, rozvážný diplomat, stavitel katedrál, hradů a měst. Takhle zná císaře a krále Karla IV. (1316–1378) každý. Co když měl ale rád turnaje, dobrodružství a obdiv žen? Pojd' s námi poodhalit jeho tajemství. Možná zjistíš, že byl mladý Karel pěkný raubíř!

Letos, přesně 14. května, uplyne 700 let od doby, kdy se českému králi Janu Lucemburskému a Elišce Přemyslovně narodil syn Václav.

O jednatřicet let později se při slavné korunovaci stane jako Karel IV. oficiálním králem své rodné země. A my ho teď v předvečer této významné události navštívíme. Máš sbaleno? Vyrážíme!

Podivný sen

Je 1. září 1347, pozdní večer. Karel sedí v křesle, je unavený a podřimuje... Vtom se mu před očima objeví silueta hradu Křivoklát. „*Mé první vzpomínky jsou spojené právě s tímto hradem. Už po narození mne sem otec i s maminkou poslal. V zemi se schylovalo k občanské válce a v Praze nebylo bezpečno,*“ zamumlá. Není ti jasné, jestli spí, nebo bdí, tak ho raději nepřerušuješ, posadíš se do dřevěného křesla vystlaného kožešinami a sleduješ jeho myšlenky.

Vězení a svatba

Maminky Elišky Přemyslovny jsem si moc neužil. **Už ve třech letech mě otec matce odebral a svěřil do výchovy mužských poručníků, nejprve na hradě Lokti a pak na Křivoklátě. Byl jsem tam spíš vězněm.** Otec se totiž bál, že by mě mohla česká šlechta podporující mou matku využít a zvolit králem místo něj. **A v necelých sedmi letech mě poslal na výchovu do Francie ke dvoru mého strýce krále Karla IV. Sličného.**

Krátce po příjezdu do Francie jsem byl biřmovaný. Přijal jsem jméno Karel a **oženili mě s Blankou z Valois.** Během tří měsíců

☛ Král Jan Lucemburský byl rytíř tělem i duší. Zdědil Karel svou zálibu v turnajích po něm?

šihovo vzdělání na pařížské Sorbonně, učil jsem se několika jazykům, zbožnosti i rytířským dovednostem.

Nevyhnul jsem se ani klukovským rvačkám. To bylo křiku a šrámů! Po smrti strýce Karla jsem už neměl u francouzského dvora takové zastání.

V roce 1330 mě otec povolal i s Blankou do Lucemburska

se mi život otočil naruby.

Na francouzském dvoře

Francie tehdy byla centrem evropské smetánky a vzdělanosti. **Dostalo se mi nejlep-**

Udatný Karel se bitevní vřavy nebál!

a o rok později mě vyslal do Itálie, kde

na severu vybudoval vratké panství. Tehdy začalo mé rytířské dobrodružství.

Mladý (skoro) otrávený rytíř

Měl jsem otce **zastupovat v lombardské Pavii**. Italské městské státy tehdy mezi sebou soupeřily o moc, intriky byly na denním pořádku,

to jsem pochopil hned po příjezdu. **Pokusili se mě v Pavii otrávit už třetí den při snídani! Naštěstí jsem držel ranní půst, protože jsem chtěl jít na mši.** Někteří mí druhové skončili hůře. Zrádce jsem potrestal, ale musel jsem se mít na pozoru.

V Itálii se formovala protilucemburská koalice několika italských měst. **V listopadu 1332 jsme se střetli u hradu San Felice.** Vjel jsem nebojácně do bitevní vřavy, neunikl jsem několika ranám, a dokonce

Václav, pardon Karel, v kostce

(14. května 1316–29. listopadu 1378)

- Syn českého krále Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny.
- Narodil se v Praze okolo 5. hodiny ranní, snad v domě U Zvonu, jisté to ale není.
- Pokřtěn byl jako Václav, používal jméno Karel, které získal při biřmování (katolická svátost).
- Vyrůstal ve Francii, byl velmi vzdělaný, uměl pět jazyků.
- V letech 1332 až 1350 se zúčastnil řady bitev a rytířských turnajů.
- V roce 1346 byl zvolen římským králem a o rok později korunován na krále českého.
- V roce 1355 se stal císařem Svaté říše římské.
- Za jeho vlády se české země staly centrem střední Evropy a vzkvétaly.

Shrbený král

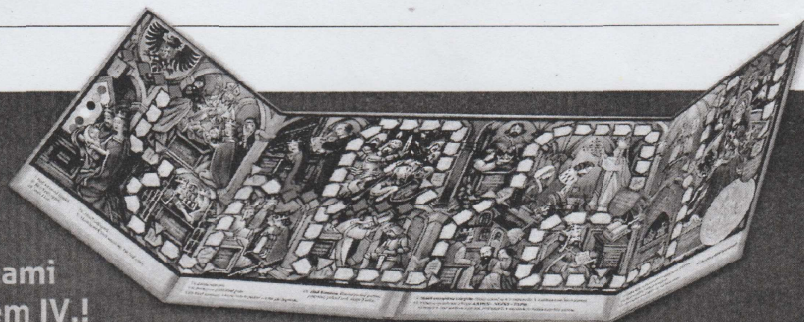
Karel se účasti na rytířských turnajích nevzdal ani po korunovaci na českého krále. V roce 1350 si však při pádu z koně přivodil těžkou nehodu (nejspíš právě na nějakém tajném turnaji). **Poranil si páteř, zkrivily se mu ruce, a dokonce na nějakou dobu ochrnul!** Kroniky ho pak popisují jako shrbenou osobu střední postavy s krkem a hlavou vtlačeným dopředu. No, mohl být rád, že vůbec přežil! Od té doby bojoval spíš pomocí diplomacie než meče.

Inzerce

SOUTĚŽ o 3 deskové hry!

S kostkou a figurkami projdi dějinami a usedni na trůn společně s Karlem IV.!

Stát se mocným vladařem Evropy není jednoduché. Je potřeba projít dějinami a překonat četná úskalí a protivenství. Uspěješ v této výzvě? Staneš se mocným panovníkem? **Desková hra pro celou rodinu provází hráče od narození Karla IV. po jeho korunovaci.**

Pokud chceš deskovou hru **STAŇ SE CÍSAŘEM** vyhrát, podívej se na www.edika.cz a najdi tam odpověď na otázku: **Jaká kniha věnovaná Karlu IV. vychází v květnu v nakladatelství Edika?**

Odpověď pošleš pomocí soutěžního formuláře, který najdeš na stránkách www.epublishing.cz/casostroj. Soutěž končí 13. 5. 2016.